

VESELJE NAM POLEPŠA DAN

In pride tudi tak dan, da se zbudiš vesel. Greš od doma in si vesel, čeprav ne veš, zakaj, in se ti zdi vsaka stvar na poti lepa. In se zgodi, da te, ko pride tak dan, nekdo vpraša, zakaj si nasmejan, in čaka na razumen odgovor. Zadnjič me je ravno tako nagovoril prijatelj in sem začela razmišljati, zakaj sem sploh vesela. Veseli smo bili, ko smo se na izletu s sošolci valjali po travi ali ko smo na kakšnem pevskem tednu po neskončnih pevskih vajah še vedno prepevali pesmi. In ko je lep dan in sem vesela, ker je sončno, ali ko dežuje in imam dobro opravičilo za to, da ležim na kavču in berem knjigo. Še bolj pa, če je knjiga tako dobra, da pozabim, kje sem. Vesela sem, ko mi nekdo nepričakovano polepša dan. Vesela sem, ko sem doma ali ko lahko pohajam in obiščem nove kraje. Vesela sem, ko po radiu zavrtijo najljubšo pesem, in še bolj, če sem takrat v avtu in pojem na ves glas. Ko se spogledaš s prijateljico in se smeješ, ker veš, da misli natančno kot ti. Ko te nekdo objame in ti reče, da te ima rad. In seveda sem vesela, ko pomislim na prihodnost, ker sem mlada – in me na to cimri stalno spominjata. Zavedela sem se, da človek konec koncev potrebuje zares malo, da se razveseli. In to ni vitka postava, nov telefon, najbolj moderni čevlji ali lepa obleka ... Res, da to prinese človeku veselje, a je kratko, traja samo nekaj trenutkov, potem pa ga ni več. Pravo veselje prinesejo take stvari oziroma dejanja, ki razveselijo dušo in razbremenijo človeka, če ga kaj teži. Osebe, ki so vesele v notranjosti, se mi od vedno zdijo lepe. Kot da jih ne bi moglo nič na svetu premagati, da zmorejo dobesedno vse in lahko grejo kamorkoli in naredijo karkoli.

Veselje zbora Krasje – Kraški slavček po uveljavitvi na tekmovanju v Bad Ischlu v Avstriji (dve zlati plaketi in 1. mesto v kategoriji enakih glasov). ČESTITAMO!

Ne govorim o tistem veselju, ki te žene v neustavljiv smeh, temveč o tistem, ki ga ljudje počasi opazijo in razumejo, da se človek počuti dobro sam s sabo in je preprosto vesel. Take osebe znajo vsem polepšati dan. Vem: "Saj je nemogoče biti vedno vesel!", vredno pa je poskusiti. Najbolj pomembno vlogo imajo pri tem prijatelji in osebe, ki znajo neposredno polepšati dan.

Še bolj pa smo važni mi sami. "Veselje je odvisno od nas samih", je davno nazaj rekel grški filozof. In moram priznati, dragi Aristotel, da si imel še kako prav! Koliko krat smo bili čemerni ali žalostni ali smo imeli "preveč sekirancij" (kot je vedno pravila nona) in vztrajali v svojem, ker je bilo pretežko se nasmejati ali ker enostavno sami nismo želeli biti veseli. Še bolj, ker smo si sami kopali jamo in se v takih trenutkih itak spomnimo samo na vse, kar nam ni všeč in kako nam gre vse narobe. Čeprav je zelo enostavno, je občasno pretežko sprijazniti se in reči: "Briga me, bo kar bo," in se nasmejati.

Tina Paljk

Konec februarja se je med Bazovico in Trstom lahko zadihalo nekaj evropskega vzdušja. Kakih 30 mladih iz vse Evrope je prišlo na obisk k predstavnikom društev Mladi v odkrivanju skupnih poti in Mladi za prihodnost. Šlo je za skupino pripadnikov manjšin iz najrazličnejših držav, od Danske do Srbije, ki delujejo v raznih manjšinskih organizacijah in skupinah. Te pa so povezane v evropsko zvezo YEN – Youth of European Nationalities. Mosp in Mladinska sekcija Slovenske skupnosti (predhodniki Mladih za prihodnost) sta članici YEN-a že vrsto let (MsSSk že od samega začetka), YEN pa letos praznuje svojo 30-letnico.

Srečanje v Bazovici je bilo namenjeno pripravi slovesne obeležitve te obletnice. Člani Mednarodnega krožka MOSP so se v tesni povezavi z Mladimi za prihodnost res zelo izkazali, ko so pogostili svoje evropske sovrstnike in zanje pripravili imeniten sprejem s predstavitvijo naše narodnostne skupnosti. Nastal je prvi dogodek z naslovom "Kick-off", ki je imel tudi v manjšini širši odmev. Motorček, pravzaprav gonilna sila tržaške organizacijske skupine, je bila Samantha Gruden. Znala je za pobudo navdušiti lepo skupino mladih Tržičanov, ki so si med seboj razdelili delo, organizirali namestitve, delavnice, predstavitev manjšine, pogostitev, poiskali sponzorje, pomočnike, simpatizerje – skratka, poskrbeti čisto za vse, od A do Ž.

Kako je prišlo do organizacije dogodka 'Kick-off'?

Vse se je začelo avgusta lani, ko sta koordinator komiteja YLC (Youth Leader Comitee) in predstavnica YEN-ove delovne skupine za promocijo in širitev pozvala MOSP k kandidaturi za organizacijo seminarja in nam v zvezi s tem izrazila svojo podporo in naklonjenost. Naši mednarodni prijatelji so med in pred tem že večkrat izrazili iskreno zanimanje nad našimi kraji in ustrojem naše manjšine, tako smo si člani mednarodne delavnice MOSP-a naposled zavihali rokave, da bi jim tokrat res nudili možnost, da nas obišejo.

Dogodek 'Kick-off' se nam je zdel odlična priložnost za to, saj je šlo za seminar z delno že določenim programom in z manjšim številom udeležencev, ki so že dobro seznanjeni z dogajanjem v sklopu YEN-a. Organizacija seminarja naj bi bila zato manj zahtevna in torej dostopna tudi našemu malemu MOSP-u, ki slo-

ni na prostovoljnem delu posameznikov. Začeli smo sestavljati ekipo in se na podlagi tega odločali, ali bomo dejansko zmogli ali ne. Do začetka oktobra se nas je vključno z mladimi SSk našlo dovolj, da smo sprejeli izziv in YEN je med generalno skupščino na jesenskem seminarju pri nemški manjšini na Poljskem našo kandidaturo uradno sprejel.

Kako je potekala organizacija dogodka?

Po sprejetju kandidature se je začelo obdobje sestankov in pogostega dopisovanja med člani 'orga - teama' in uradom v Berlinu, seveda v angleščini in nemščini. V tem obdobju smo se naučili res ogromno, saj nam je uspelo iz začetnih prerekanj in težav s koordinacijo sestaviti zanesljivo ekipo, izboljšali smo raven sodelovanja z uradom in izvedeli ogromno koristnih informacij o tem, kako poteka organizacija evropskih in drugih projektov takih razsežnosti.

Zabavali smo se kljub stresu ob tako veliki odgovornosti, in to takrat, ko smo se npr. zavedeli, da je veliko težje govoriti v tujem jeziku po telefonu kot direktno s sogovornikom, ko smo se smejali

30 YEARS OF YEN KICK-OFF

KO NE GRE VSE KOT PO NAČRTIH 1

Se vam je že kdaj pripetilo, da so vas gostje z očmi polnimi upanja spraševali, ali jim boste lahko postregli s svojim odličnim kraškim pršutom, potem pa so vas polni nezaupanja in zaprepadenosti gledali, kakšno ogromno stegno nosite s sabo? Naši na tem področju popolnoma neizkušeni evropski gostje so bili namreč prepričani, da se pršut že po naravi vedno predstavi v primerno narezani obliki. V takem primeru je najbolje, da improvizirate tekmo v rezanju pršuta: kdor ga zna načeti, si zasluži tudi par rezin!

ob misli na to, kolikokrat moramo tečnariti drug drugemu, dokler vsak ne opravi sebi dodeljenih nalog in kolikokrat drug drugega sprašujemo, ali smo prav izvedli svoje delo. Nenazadnje tudi ko smo se čudili, kako je sploh uspelo bivšim Yenovcem organizirati tovrstna srečanja v dobi, ko še ni bilo skypa, e-mailov, FB skupin in klepetalnic ...

V zadnjem obdobju smo imeli predvsem veliko dela na terenu, ko smo iskali podporo in naklonjenost pri krajevnih ustanovah in posameznikih. Ubadali smo se z vprašanji, kako naj svojo manjšino predstavimo svojim gostom, hkrati smo ciljali na to, da bi imel dogodek na domači sceni odmev, ki ga je vreden. Tako smo navezali res veliko novih pomembnih stikov s krajevnimi mediji, z gosti in govorniki na uradnem odprtju srečanja, s krajevnimi sponzorji, kulturnimi delavci, ki so nas podprli ...

Kakšno vlogo je odigral dogodek "Kick-off: 30 years of YEN" med ostalimi YEN-ovimi aktivnostmi v tekočem letu?

Dogodek "Kick-off" je pravzaprav sovpadal z letošnjim 'YLC meetingom', to je prvi YEN-ov letni sestanek. Srečanje je po navadi namenjeno ožjemu odboru (udeležijo se ga predsednik, podpredsednika za finance in za odnose z uradom, predstavnik komiteja YLC, predstavniki treh delovnih skupin), uradu in delovnim skupinam organizacije (za promocijo in širitev, politiko in komunikacijo z javnostjo). Ker praznuje YEN letos svojo trideseto obletnico delovanja, pa je bil letošnji 'YLC meeting' bolj odprtega značaja, saj so se srečanja lahko udeležili vsi, ki so in bodo na katerikoli način prispevali k vsem letošnjim izrednim aktivnostim. Dogodek je bil torej ravno pravi, saj smo ga hoteli izkoristiti, da bi med domačo publiko vzbudili zanimanje za YEN, tako da smo potrebovali par zanimivih izhodišč, s katerimi bi vzbudili zanimanje v javnosti: od predstavitve nove 'zastave manjšin' do postavitve razstave na Poljskem,

na kateri bodo posamezne manjšine predstavile svojo realnost in vlogo, ki so jo odigrale pri razvoju YEN-a v teh letih, in pisanja dokumenta 'White paper on minority rights', ki bo primerjal razvoj manjšinskih pravic v Evropi na podlagi pričevalcev, dejstev in anket, ki jih YEN v teh mesecih izvaja pri posameznih članicah.

Dokument bo torej zgrajen na različnih nivojih, saj bo imel tako makro- kot mikroskopski vpogled v stanje manjšin v Evropi. Vključeval bo poročilo o tem, kako so si posamezne manjšine priborile svoje pravice in kako jih sedaj ohranjajo, prav tako bo postregel z inovativnimi rezultati anket. V njih so mlade spraševali, kaj pomeni zanje identiteta, na čem sloni čut zanjo, kaj jim pomenita manjšinska in jezikovna pripadnost, kakšno zaupanje imajo v organiziranost svoje manjšine, kako se soočajo s težavami, ki jih ima njihova stvarnost tako v odnosu z večinskim narodom kot tudi zaradi notranjih sporov, dalje so se morali mladi izraziti v zvezi s pojmi, kot so diskriminacija, asimilacija, ozaveščenost večine ipd. Yenovci torej veliko vlagamo v to, da bi dokument res vključeval poročilo o razvoju teh pojmov pri posameznih manjšinah v preteklih tridesetih letih. Z analizo teh podatkov bi znali bolj ovrednotiti pomen manjšin v Evropi,

(dalje) ➔

KO NE GRE VSE KOT PO NAČRTIH 2

Če v svoje kraje, v katerih se počutite doma, povabite par evropskih gostov, je to prava priložnost, da svojo zemljo spoznate v novi luči. Zabavali se boste ob iskanju izgubljenih popotnikov, ki so vsak z dvema kovčkoma izstopili iz avtobusa dvajset postaj prezgodaj in se nato podali proti cilju kar peš. Ali pa ko bodo vaši gostje ob koncu pustovanja preizkusili kar vse avtobuse zapovrstjo in – tretje gre rado – po treh prestopih le stopili na tistega, ki jih bo odpeljal domov. Prav tako se ne boste mogli držati resnobno, ko vas bodo skušali prepričati, da je Bazovica že skoraj večje mesto in ne vas, ko pa premore celo bar in trgovino ... Nevajene prijatelje boste spravili ob sapo, ko bodo morali s svojimi kombiji hiteti za vami po nemogoče ozkih gropsajskih uličicah...

KO NE GRE VSE KOT PO NAČRTIH 3

Predstavlajte si, da se znajdete v sledeči kočljivi situaciji: ura odbije polnoč in čez, prijazen čuvaj pa vas pri vratih že ure čaka, da pospravite še par sto krožnikov in kozarcev v najeti dvorani, preden odidete. V tem primeru je gotovo najbolje, da pokličete poklicno klepetuljo, da ji lahko prijazen čuvaj v preostalih dveh uricah razloži tri četrt zgodovine slovenskega naroda v naših zahodnokraških vaseh in da mu tako prej mine čas. Iz srca si zaželite, da bi lilo kot iz škafo: na ta način bo posoda že takoj oprana v primeru, da bi se z njo v naročju ponoči sprehajali po vaški promenadi ...

okrepiti sodelovanje med njimi in predvideti njihov razvoj v bodočnosti. Na podlagi tega bi znali načrtovati razvoj YEN-a v želji, da bi to postala organizacija, ki lahko nagovarja tako posamezne manjšinske stvarnosti in jim nudi specifično podporo in pomoč kot tudi splošno spodbuja EU pri podpori manjšinam in določevanju evropskih standardov za njihovo zaščito.

Se vam naposled zdi, da je bilo vredno investirati v ta dogodek?

Upamo si trditi, da je bila organizacija seminarja kljub kopici konkretno neprespanih noči izredno zanimiva izkušnja. Telefonski imenik vsakega izmed nas se je ob vseh pridobljenih kontaktih znatno podaljšal, v prvi osebi smo spoznali nekatere pomembne predstavnike slovenske manjšine v Italiji. Ogromno smo izboljšali svoje organizacijske spretnosti, naučili smo se, kako je treba porazdeliti in usklajevati naloge posameznikov, utrdili smo svoj pristop do nekaterih nujnih formalnosti, izboljšali smo se v tem, kako naj drugim predstavimo svoje aktivnosti in potrebe, delali smo na urejenosti in sistematičnosti ekipe, preizkusili smo se z nastopanjem v medijih, morali smo sprejemati odločitve, ki so bile v sklopu našega malega dogodka za nas bistvenega pomena.

Nenazadnje smo poglobili odnose med sabo in skupaj gradili na medsebojnem zaupanju, prav tako nam je uspelo razširiti med nove člane zanimanje za našo mednarodno delavnico. Do organizacije dogodka je prišlo ravno ob pravem času, saj smo z dogodkom zbližali Slovence v Italiji, ki imajo za seboj že ogromno izkušenj v YEN-u, prav tako mlade sile, ki so ob tem dogodku prvič slišale za organizacijo in ki jih seveda ne bomo nikoli nehali vabiti v svoje vrste.

Skratka, iz znatnega dela se je rodilo veliko zadoščenje, ki vrhunec najbrž doživi takrat, ko nam naši gostje vedno znova izrekajo pohvale glede na to, da so pri nas doživeli nekaj nepozabnih dni. Čeprav je bila naša organizacija vse prej kot brezhlebna, vam lahko zagotovimo, da imamo Slovenci naravni dar za gostoljubnost in smo po tem razpoznavni po vsej Evropi.

Kaj menite o YEN-u, čemu je organizacija lahko koristna?

Ob tem vprašanju bi izpostavili zlasti večplastnost organizacije. YEN je tako priljubljen, ker nam ponuja raznovrstne izzive na visokem nivoju in na tak način nagovarja širšo publiko. Tako se lahko vsakega seminarja odprtega značaja udeleži katerikoli mladi manjšinec brez izkušenj pri udejstvovanju na krajevni ali evropski ravni. Vsak, ki ga zamika tovrstna dogodivščina, potovanje in druženje s sovrstniki, se bo s seminarja gotovo vrnil izredno navdušen.

Pot navzgor pa je izjemno majhna. Kdor se začne po udeležbi na seminarju zanimati za ustroj organizacije in je pri tem dovolj motiviran in spreten, lahko hitro naveže stike z ožjim vodstvom in vstopi v enega izmed temeljnih organov YEN-a. Aktivna udeležba je zanimiva za vsakogar, saj postane del mednarodne skupine, kjer sodelujejo ljudje z najrazličnejšimi zanimanji: antropologi in jezikoslovci, ki preučujejo manjšine, študentje politologije ali mednarodnih odnosov, ki v sklopu YEN-a pridobivajo izkušnje in stike za svojo kariero, pa tudi številni mladi s humanistično ali znanstveno izobrazbo. Ti lahko v

YEN-u izboljšajo nastopanje v javnosti in organizacijske veščine, ki jim bodo koristne na kateremkoli področju. Med generalnimi skupščinami se lahko preizkusijo v debatah, manjših retoričnih dvobojih, v upoštevanju statutov, v prepoznavanju zaveznikov in nasprotnikov, v zavedanju o motivaciji ljudi, ki kandidirajo za neko mesto, v takojšnjem prepoznavanju karizmatičnosti in analizi potenciala, ki ga mora imeti kandidat, za katerega nekdo glasuje, pa čeprav ga pozna le nekaj dni ...

V bistvu gre včasih tudi za fiktivne situacije, kjer se

ISKRENA HVALA!

Organizatorji dogodka Kick-off: 30 years of YEN, člani mednarodne delavnice MOSP-a in mladi SSK, se zahvaljujejo lastnikom depandanse Lipa in prostorov gospodarske zadruga v Bazovici. Za obilnejšo finančno podporo smo hvaležni predvsem Svetu slovenskih organizacij, zlatarni Malalan, Novi SRL (Conad na Opčinah), Zadrugi kraški banki; za podporo se zahvaljujemo tudi društvu Druga muzika, pubu Liverpool, pubu Skala, casinoju Astrea, pizzeriji Rino ter kmetijama Andrej Bole in Zidarich. Seznan zahval, prav tako kot poročilo o srečanju v celoti objavljamo na naši FB – strani 'Tudi Mi Smo YEN'.

sprejemajo odločitve brez realnih posledic, ampak se vse dogaja na visokem nivoju, po postopkih, ki jih upoštevajo skupščine v parlamentih, odborih, organizacijah ... Kot je značilno za manjšinske kroge, je okvir vsega, kar se dogaja, majhen, zato lahko hitro vstopimo vanj. Po drugi strani pa nam YEN s strukturo in kontakti, ki jih ima, omogoča, da pri njem doživimo evropsko izkušnjo, torej na nivoju, ki je za našo malo stvarnost težko dojemljiv. V tem okolju pridobimo nove spretnosti, ki nam bodo koristne na številnih življenjskih področjih, YEN nas spodbuja h kritičnemu razmišljanju, med svojimi člani večkrat ojači zavest o identiteti in vzbudi zanimanje za raznolike vsebine, tako da pogostoma okrepi udejstvovanje udeležencev tudi na njihovih domačih manjšinskih in večinskih scenah.

KO NE GRE VSE KOT PO NAČRTIH 4

Zagotavljamo vam, da smo tudi nerodni organizatorji sposobni svoje goste spraviti v dobro voljo, ne le obratno. Iz srca so se nam nasmejali, ko smo preluknjali pnevmatiko svojega avtomobila ravno v najbolj neprimernem trenutku tisočletja. Prav tako ne bo nič čudnega, če se vam kdo iz srca nasmeje, potem ko vas na pustno nedeljo opoldan kot izmučene šeme zaloti pri pospravljanju, potem ko še niste zatisnili očesa ... A ne skrbite, naši čudoviti gostje so nam ob takih kočljivih situacijah vedno znova izražali spodbudne besede ali celo čestitke.

predstavitvi naše manjšine evropskim gostom, naj med njimi omenimo Marianno Kosič, Bojana Brezigarja, Tomaža in Mateja Susiča, Edija Krausa, Mitjo Tretjaka, Petra Rustjo in številne druge, ki so nas v teh dneh obiskali in nam kakorkoli stali ob strani. Prav vsem, tudi številnim sponzorjem, se res lepo zahvaljujemo. Ponosni smo tudi na to, da nam je uspelo ob tem dogodku vsaj malo povezati in združiti mlade, ideološko različne komponente naše manjšine.

Na kakšen odziv ste naleteli pri organiziranju srečanja v Bazovici? So naši predstavniki podprli YEN-ove pobude?

Pri organiziranju srečanja smo naleteli na najrazličnejše odzive. Obračun je bil nazadnje pozitiven, saj je bil naš dogodek deležen velike pozornosti in naklonjenosti s strani medijev. Prav tako so nam bili naklonjeni vsi, ki so pripomogli k

Zgodba pa se seveda ne konča tukaj, ker upamo, da se bodo naše ustanove še naprej zanimale za YEN in dale mladim vedeti, da imajo možnost udeležbe pri seminarjih, saj bi lahko naša manjšina to organizacijo izkoristila za usposabljanje aktivnih mladih članov naših društev. Slovenska manjšina v Italiji lahko z YEN-om vzpostavlja in utrjuje povezovanje med manjšinami v YEN-u in znotraj naše manjšine in napreduje pri angažiranju mladih v naših vrstah. YEN-u lahko boljše predstavi svojo stvarnost in ozavešča širšo javnost o sočasnem dogajanju na manjšinski sceni in jo ob soočanju s takimi ali drugačnimi težavam spodbuja k podpiranju takih dogodkov. Vse to je odvisno predvsem od nas, vse sloni na naši odprtosti in dobri volji. To je binom, s katerim nam je uspelo izvesti seminar.

Mlada kandidatka SSK Tanja Peric

VERJAMEM V EVROPO IN V SLOVENSTVO!

Tanja Peric je mlada raziskovalka veterine na Univerzi v Vidmu.

Na letošnjih evropskih volitvah je kandidirala za poslansko mesto v Evropskem parlamentu na podlagi dogovora Slovenske skupnosti z Južnotirolsko ljudsko stranko – Südtiroler Volkspartei na edini manjšinski listi v Italiji. Tanjina kandidatura je bila pomembna, saj je šlo za edino slovensko kandidaturo v Italiji.

Tanja Peric ni novinka v politiki; že vrsto let je ena izmed najvidnejših in najaktivnejših članic mladinske sekcije Slovenske skupnosti – Mladi za Prihodnost. V preteklosti je kandidirala tako na krajevnih kot na deželnih volitvah. Poleg raznih športno-kulturnih aktivnosti, katerim se posveča, velja omeniti Tanjino zavzetost za zaščito in ovrednotenje Krasa ter slovensko prisotnost na teritoriju. Aktivno se bori za vidno dvojezičnost in spoštovanje ter uveljavitev zaščitnega zakona za slovensko manjšino.

Ko je bila volilna kampanja še v teku, smo zbrali nekaj vprašanj mladih slovenske narodne skupnosti iz Italije in jih postavili mladi evropski kandidatki, kateri se iz srca zahvaljujemo za odgovore.

Simon Peter Leban

★ **JURIJ KLANJŠČEK:** Moje vprašanje je povezano s 25. aprilom: če in kako nameravata stranki SSK in SVP v Evropskem parlamentu opozoriti na vedno hujšo problematiko novih izbruhov fašizma, na obujanje desničarskih ideologij in pridobivanje glasov s strani skrajno desničarskih strank po celi Evropi (in ne le v Grčiji, Madžarski, Franciji ...)?

Izvoljeni v Evropski parlament iz vrst SSK in SVP bodo znotraj svojega delovanja zagovarjali seveda vrednote, na katerih je Evropska unija zrasla. Evropa je celina z različnimi tradicijami in jeziki, vendar tudi s skupnimi vrednotami, kot so demokracija, svoboda in socialna pravičnost ter seveda nasprotovanje ideologiji nacifašistične diktature. EU te vrednote brani, razvija sodelovanje in spodbuja enotnost med evropskimi narodi. Obenem ohranja njihovo raznolikost in zagotavlja, da državljani čim bolj sodelujejo pri sprejemanju odločitev. Evropski poslanci morajo složno delovati v tem duhu.

★ **GIULIA LEGHISSA, 20 let, študentka fizike in deželna tajnica Mladih za Prihodnost:** Danes je mladim politika zelo tuja. Zakaj si se odločila za kandidaturo?

Kandidaturo mi je ponudilo deželno tajništvo SSK. Že isti dan sem z

veseljem dala svojo razpoložljivost. V veliko čast mi je, da je Slovenska skupnost tokrat izbrala moje ime za kandidaturo na listi SVP, kajti stranka je na zadnjih evropskih volitvah kandidirala ugledno osebnost, in sicer profesorja Borisa Pahorja. On sam mi je prav pred kratkim, s svojo pozitivnostjo,

vlil energije, da sem se spravila na to pot. Južnotirolsko ljudsko stranko sem od bliže spoznala na začetku svojega delovanja v sklopu mladinske politične skupine Mladi za prihodnost (prej Mladi za mlade), s sodelovanjem, ki ga mladi imamo s stranko Slovenske skupnosti in njenimi člani. Do danes je Južnotirolska ljudska stranka več kot zadovoljivo upravljala svojo deželo in vsakič trdno podprla tudi politično dejavnost stranke Slovenske skupnosti ter zahteve slovenske narodne skupnosti v Italiji. Po drugi strani pa zelo dobro poznam tudi Herberta Dorfmana, kajti tudi Mladi za prihodnost smo že z njim sodelovali in se večkrat srečali.

★ **MARTINA MARMAI, 21 let, študentka ekonomije in predsednica Mladih Benečanov:** Biti mlad Slovenec v videmski pokrajini pomeni zares živeti v manjšini: po eni strani nas je malo in živimo daleč eden od drugega, po drugi pa nam večkrat zmanjkajo sredstva, s katerimi financirati delovanje slovenskih mladinskih organizacij.

“Vključene v ceno” pa dobimo tudi številne politične napade – večkrat nas imajo za “tatove” in zgleda, kot da bi kradli javna sredstva, do katerih menijo, da ne bi smeli imeti pravice. Kljub vsemu nam je uspelo začeti se družiti z našimi sovrstniki iz bližnjih vasi na slovenski strani meje. Sodelovali smo pri organizaciji dogodkov – npr. čezmejni koncert Liwckstock – in tudi pri obrambi našega teritorija, ko smo zvedeli, da prav skozi naše doline nameravajo speljati daljnovod Okroglo-Videm. Kot poslanka v Evropskem parlamentu, kako bi lahko podpirala naše čezmejne aktivnosti?

Sama se spopadam vsak dan s tem, da ohranjam svoje slovenstvo tudi v mestu (v Vidmu), kjer je Slovencev malo, saj se zaradi sodelovanja z videmsko univerzo zadržujem v tem prijetnem mestecu več časa. Prav zato toliko raje pridem v kraje, kjer se tudi na Videmskem lahko počutim doma in začutim prisotnost slovenske kulture in jezika. Z velikim navdušenjem spremljam (po Facebooku lahko zaslediš veliko tega, kar se slovenskega na Videmskem dogaja) vse, kar se dogaja v Nadiških dolinah, Kanalski dolini in Reziji, in srečna sem, ko opažam, da se sodelovanje med Slovenci na obeh straneh bivše meje obnavlja in krepi. Tudi sama imam svoje korenine na Kobariškem, še posebno v Nadiških dolinah zadiham prav domač zrak! Čezmejno sodelovanje je danes podprto na specifičen način, in sicer z ustanovitvijo Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS). Gre za nov organ, ki krepi čezmejno sodelovanje pri uresničevanju evropskih projektov na področju teritorialnega sodelovanja. Z EZTS se lahko občine in druge sodelujoče ustanove organizirajo v pravno obliko, ki čezmejnemu organizmu zagotavlja

neodvisen obstoj; status pravne osebe pa mu omogoča, da se obrača bodisi neposredno na svoje člane bodisi na evropske institucije in tretje osebe. Zato je EZTS koristno sredstvo za nadaljevanje razvojne poti čezmejnega teritorialnega sodelovanja med lokalnimi ustanovami, ki lahko na tak način pridobijo sredstva za svoje dejavnosti iz raznih evropskih finančnih virov. Na Goriškem se je EZTS že ustanovil, zato sem za to, da strnemo vrste tudi na Videmskem!

★ **MATIJA MOZENIČ, 23 let, študent zgodovine, pokrajinski koordinator Mladih za prihodnost in predsednik Mladinskega trenbskega krožka:** Kaj meniš o evropskih inštitucijah? Imaš kakšne izkušnje z evropskimi organizacijami?

Delo in poslanstvo evropskih inštitucij vidim v zelo pozitivni luči, kajti njihova raven delovanja dovoljuje, da odločajo, v primerjavi z državnimi organi, nesebično oziroma celoviteje, seveda upoštevajoč specifične krajevne zahteve. Vloga evropskega poslanca je tudi ta, da v evropsko inštitucijo ponese glas teh posebnosti, ki jih mora izpostaviti na tak način, da so upoštevane v procesu odločanja in upravljanja.

Neposreden stik z evropsko stvarnostjo sem že imela, ko smo se z mladinsko skupino odpravili v Bruselj in Strasbourg, kjer je Medskupina za nacionalne manjšine (Intergroup for National Minorities) prisluhnila našim stališčem in vzela v poštev težave, ki smo jih izpostavili, slovenskega šolstva v Italiji ter rabe slovenskega jezika v javnosti. Takrat smo delovni obisk organizirali tako, da so nas spremljali tudi predstavniki slovenskih dijakov iz Trsta in Gorice, predstavniki Slovenske skupnosti, Sveta slovenskih organizacij, društva Edinost ter glavna urednika tednika Novi glas in portala Slomedia.

(dalje na 8. strani) ➔

← (dalje s prejšnje strani)

★ **SAMANTHA GRUDEN, 20 let,** študentka informacijskih in komunikacijskih sistemov in koordinatorica mednarodne delavnice MOSP-a: **Katere bi bile tvoje prioritete v primeru izvolitve?**

Seveda mi je najbolj pri srcu slovenska narodna skupnost, ki živi od tržaškega konca preko Goriške in Benečije do Trbiškega, in vse, kar je na našo kulturo in teritorij vezano. Vsaka dejavnost, ki jo razvijemo, vpliva na celovitost, ki se ob tem nenehno oblikuje. Če bomo skrbeli, da bo naša gospodarska, kulturna, športna dejavnost na visoki kakovostni ravni, bomo neposredno ustvarili okoli nas spodbudno in bogato življenjsko okolje, ki se bo pozitivno obrestovalo v vseh vidikih. Pri tem gre pa tudi podpora evropskim projektom na področju kulturnih izmenjav, kot je na primer Erasmus, ali za investicije v trajne posege za ohranitev človeškega in zgodovinskega spomina tega primorskega območja, ki lahko postane tudi posebna evropska regija.

Na to se direktno veže tudi okoljska tematika, kateri posveča evropski parlament vedno več pozornosti in mi je zelo pri srcu. Potrošništvo, ki je na žalost danes še vedno steber zahodne ekonomije (in se uveljavlja tudi drugje po svetu), je obenem vir onesnaževanja; temu problemu svetovni vodi-

telji in nasploh vsi mi posvečamo še vedno pre malo pozornosti. Tudi na območju, kjer živimo Slovenci, nismo nepropustni za onesnaževanje in dejanja, ki nižajo stopnjo kakovosti teritorija. Vsak že z enostavnimi vsakdanjimi dejanji in izbirami lahko prekine potrošniški proces in posredno pripomore, da bo naš »dom« izjemen.

★ **SIMON PETER LEBAN, 22 let,** študent fizike in skavtski voditelj: **V trenutku, ko je odtujitev ljudi od politike in do evropskih institucij izredno visoka, zakaj naj bi volili zate?**

Z volilno izbiro lahko pokažemo, kako smo Slovenci še zmožni podpreti nekoga, ki je "le" Slovenec. Enotna in močna podpora bi pomenila tudi krepak znak Južnotirolski ljudski stranki, ki bi ji na tak način še enkrat dokazali, da nam ni vseeno, ko gre za slovenstvo. Obenem bi še bolj okrepili sodelovanje in podporo, ki nam jih je že v marsikateri kritični situaciji izkazala le stranka SVP. V svojem življenju sem vedno sodelovala pri katerikoli slovenski pobudi in vedno brez predsodkov, ker verjamem, da bomo Slovenci kljubovali nazadovanju in izgubljanju svojih korenin le, če bomo skupaj nastopali v samostojni zbirni stranki in v slovenskih organizacijah.

Up with People® - ŽIVIO LJUDJE V TRSTU

V prvem junjskem tednu je prišla v Trst pisana stodesetčlanska skupina mladih iz tridesetih držav iz vsega sveta. V gledališču Rossetti so 4. in 5. junija predstavili mednarodno glasbeno-plesno predstavo »Voices«. V glavnem skupino sestavljajo univerzitetni študentje, ki so se z organizacijo UP WITH PEOPLE (v italijanščini VIVA LA GENTE) udeležili šestmesečne mednarodne gledališko-glasbene turneje po Evropi, Združenih državah Amerike in Južni Ameriki. Ob predstavi v pomembnih svetovnih prestolnicah so mladi opravljali tudi prostovoljno delo in družbeno koristne dejavnosti ter naloge.

Energični muzikal »Voices«, s katerim so mladi ambasadorji miru gostovali v več kot šestdesetih državah, izraža vrednote mednarodnega sožitja in sodelovanja ter ideale solidarnosti in bratstva. Vsebuje pesmi in plese z vsega sveta, zajema tudi nove skladbe in nekatere izmed najznamenitejših viž iz petdesetletne zgodovine projekta Up With People.

Za dodatne informacije vas vabimo, da obiščete spletno mesto www.upwithpeople.org/employment, ali pa poiščete pobudo na www.facebook.com/events.

